

Thomas Dehnfeld

Kystdirektoratet
J.nr. 21/12973-13
Ref. Heidi Søgaard Madsen
19-09-2022

Afslag til pilerenseanlæg inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Du har den 11. juli 2021 søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til pilerenseanlæg inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 116, Hjortholm, Kegnæs, Kegnæs Færge 17, 6470 Sydals i Sønderborg Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver afslag efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Du kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Du kan se en klagevejledning i bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Fig. 1. Ortofoto 2021. Det orange skraverede område markerer det strandbeskyttede areal. De røde streger markerer de vejledende matrikelskel.

Ovennævnte ejendom er noteret som landbrug og er beliggende inden for strandbeskyttelseslinjen.

Hele (halv)øen er bevaringsværdigt landskab.

Den sydlige del af matriklen skiller med et beskyttet vandløb.

Nordvest for matriklen ligger et ikke fredet fortidsminde: Færgested dateret 1067-2009 e.Kr.

Rundt om matriklen er der beskyttede naturtyper: eng og strandeng. Ca. 150 meter væk ligger en sø (beskyttet naturtype SØ)

Største delen af matriklen ligger inden for søbeskyttelseslinjen af den sø, der ligger tæt på ejendommen. Arealet for det ansøgte anlæg ligger dermed også indenfor denne beskyttelseslinje.

Ansøger ønsker at anlægge et pilerenseanlæg.

Det ansøgte anlægs omfang er på 246kvm.

I første ansøgning havde man ønsket at placere anlægget nordøst for ejendommen. Denne placering blev ændret, således at anlægget ønskes placeret som på nedenstående figur.

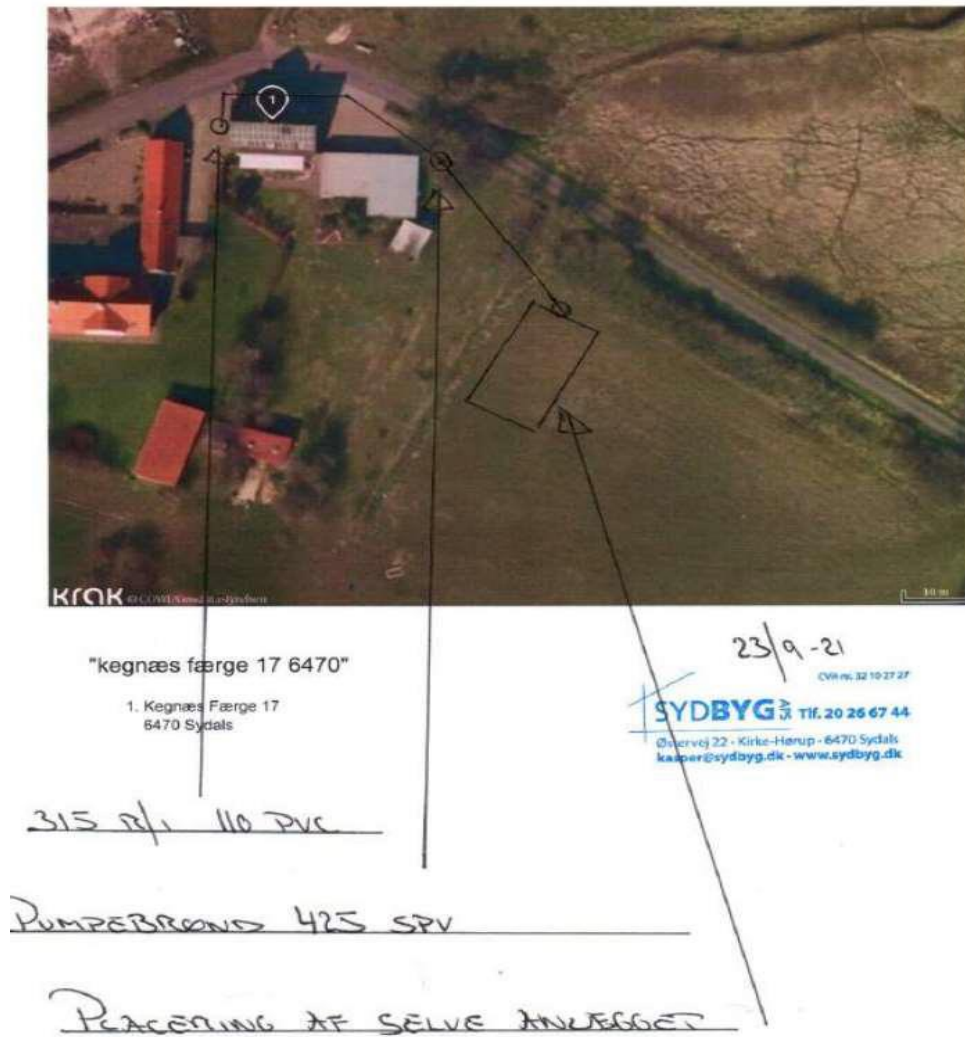

Fig. 2. Fra ansøgningsmaterialet. Skitse over placering af anlæg

Fig. 3. Fra ansøgningsmaterialet. Kort med placering af anlæg (rød firkant)

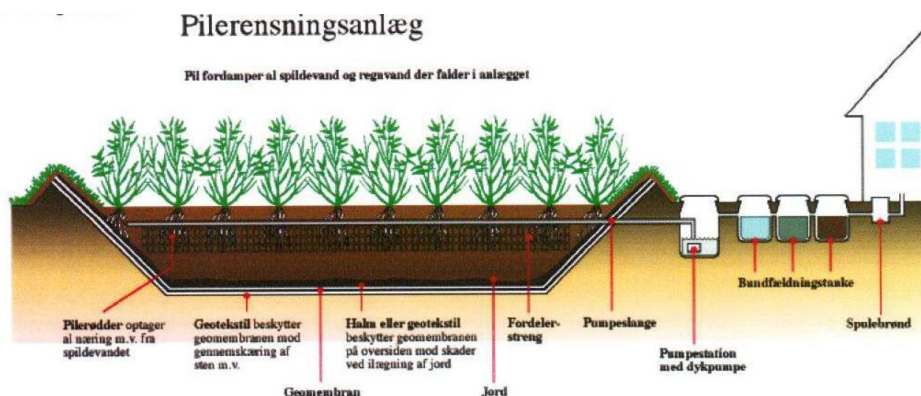

Fig. 4. Fra ansøgningsmaterialet. Snit af pilerenseanlæg

Beskrivelse af anlægget:

Lukkede pilerensningsanlæg er betegnelse for anlæg, hvor regnvand og spildevand fordampes via piletræernes blade. Pileanlægget er monteret med en membran i bunden og er derfor helt uden afløb.

Ovennævnte er muligt, fordi pileanlægget er dimensioneret efter den spildevandsmængde, som er i den aktuelle husstand og den nedbørsmængde, som findes på det aktuelle sted.

Pileanlæg etableres i en udgravning, som fores med en tæt membran. Der skal monteres et dræn på bunden af anlægget, således at det er muligt at fjerne vand fra anlægget. Derefter lægges jorden tilbage i anlægget, i lerjord dog med et lag af vasket sand for at få fordelt vandet over hele anlægsfladen, og til sidst plantes anlægget til. Spildevandet passerer en bundfældningstank på minimum 2 m² med to kamre, hvorefter det pumpes til anlægget, hvor piletræerne fordampes vandet.

For at kunne fordele spildevandet fra bundfældningstanken, etableres der i midten af anlægget en streng af Bioblok 80 HDG med et trykfordeler rør på toppen. Bioblokkens overkant ligger helt op til jordoverfladen. Fordelingsblokken er dækket af en let gennemstrømmelig fiberdug. Bioblokken dækkes til sidst af en 0,7 m jordvold, som skal sikrer mod frost og lugtgener.

I anlægsarealet plantes 6 rækker pil af tre forskellige kloner. Pilene fjerner næringsstofferne fra spildevandet og bruger dem til vækst. For at fjerne stofferne fra anlægget, så de ikke ophobes, beskæres pilene, oftest med en tredjedel hvert år.

I ansøgningsmaterialet er henvisning til www.pilerensning.dk. På denne side er nedenstående fotos af pilerenseanlæg fundet.

Kystdirektoratet har den 12. august 2022 varslet afslag på ansøgningen til ansøger. Til dette svarede ansøger, at *"Jeg tager jeres afslag til efterretning. Jeg vil nu bede om et tilbud på den billigst mulige løsning som Sønderborg kommune kan godkende."*

Kystdirektoratet svarede den 15. august, at det afsendte varsel ikke var et afslag på ansøgning, men et varsel, og beskrev samtidig begrundelsen i forhold til naturbeskyttelsesloven, idet det ansøgte anlæg indbefatter både store terrænændringer, meget beplantning m.m. Endvidere beskrev Kystdirektoratet at man skulle vurdere, hvordan det ansøgte ser ud i landskabet, og da området er lavtliggende, men arealet om det ansøgte anlæg og den ansøgte ejendom ligger højere, vil et stort pilerenseanlæg, som det ansøgte kunne ses i landskabet.

Ansøger blev samtidig oplyst om sin mulighed for at klage over afgørelsen.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen vurderer Kystdirektoratet, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr.197) ligger ca. 240 meter ude i vandet mod nordvest. Natura 2000-området omfatter fuglebeskyttelsesområde nr. 64. Længere mod nordvest (ca. 1 km) ligger habitatområde nr. 263 Sønderskoven og Lambjerg Indtægt.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter

Kystdirektoratet har i den konkrete sag, hvor der meddeles afslag, ikke foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Af naturbeskyttelseslovens § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen.

Der kan gøres undtagelse fra bestemmelsen, jf. § 65b.

Strandbeskyttelseslinjen administreres meget restriktivt. Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, dispenseres der kun, når der foreligger en begrundelse herfor, og når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Efter praksis meddeles som udgangspunkt ikke dispensation til at foretage reguleringer af terrænet, som ikke enten er et (nødvendigt) led i byggearbejder eller tjener et naturforbedrende formål som led i en helhedsplan. I denne sag er der tale om et pilerenseanlæg som skal afhjælpe spildevandssituationen på en enkelt ejendom. Et anlæg som indbefatter en meget omfattende terrænændring.

Naturbeskyttelseslovens § 15 indeholder et konkret forbud mod etablering af beplantning. Beplantning har en betydelig indflydelse på oplevelsen af kystlandskabet, hvorfor den administrative praksis for dispensation til nye beplantninger er restriktiv.

Efter bemærkningerne til kystloven fra 1994, er der dog en lempelig administrationspraksis for etablering af nye læhegn, der har afgørende betydning for landbrugsdriften, og ikke strider i mod landskabelige hensyn.

Den ansøgte tilplantning med træer ses ikke at være omfattet af ovenstående lempeligere praksis, hvorfor den skal behandles efter § 65b, stk. 1, hvor der skal være tale om et særligt tilfælde.

Kystdirektoratet vurderer at der findes andre løsninger på spildevand end den ansøgte, som ikke i samme grad vil påvirke kystlandskabet. Ansøger har også i ansøgningmaterialet gjort opmærksom på at der findes alternativer til denne løsning. F.eks. et nedsivningsanlæg.

Kystdirektoratet finder efter en konkret vurdering ikke, at der er særlige forhold, der kan begrunde, at der gives dispensation til det ansøgte.

Der er i vurderingen lagt vægt på, at en dispensation til det ansøgte vil indebære en væsentlig påvirkning af kystlandskabet, hvilket er i strid med bestemmelsens formål om at sikre kystlandskabet mod indgreb i den eksisterende tilstand og anvendelse.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund afslag til pilerenseanlæg.

Med venlig hilsen

Heidi Søgaard Madsen
hsm@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Sønderborg Kommune, post@sonderborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Sønderborg, soenderborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sønderjylland Øst, soenderjylland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Sønderborg, soenderborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, jyllandskredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Fredningsnævnet for Syddanmark, sydlig del, syddanmarksyd@fredningsnaevn.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

**Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 197,
Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als**

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 173		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	
Arter:	Marsvin (1351)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 64		
Fugle:	Edderfugl (T)	Hvinand (T)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))